

ЗАХОДИ ПРОГРАМИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ

№ з/п	Перелік заходів програми, їх найменування та зміст	Строк виконання	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень					Очікуваний результат
				Рік	Загальний обсяг	Держбюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Охорона поверхневих вод									
1.	Реконструкція очисних споруд, у т.ч. в містах Суми, Охтирка, Ромни, Буринь, Кролевець, Гросянець, смт Вороніж, Краснопілля, Улянівка	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>17091,4</u>	<u>14774,8</u>	<u>2316,6</u>		Досягнення належного рівня очищення стоків
				2 009р.	1420	1340	80		
				2 010р.	4946,4	4540,8	405,6		
				2 011р.	2685	2354	331		
				2012 - 2015	8040	6540	1500		
2.	Будівництво очисних споруд, у т.ч. місті Білопілля, смт Велика Писарівка	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>4400</u>	<u>2050</u>	<u>2350</u>		Досягнення належного рівня очищення стоків
				2 009р.	1170	800	370		
				2 010р.	650	400	250		
				2 011р.	800	500	300		
				2012 - 2015	1780	350	1430		
3.	Капітальний ремонт очисних споруд, у т.ч смт Жовтневе	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>5500</u>	<u>300</u>	<u>2600</u>	<u>2600</u>	Досягнення належного рівня очищення стоків
				2 009р.	200		100	100	
				2 010р.	700	300	200	200	
				2 011р.	600		300	300	
				2012 - 2015	4000		2000	2000	
4.	Придбання насосного і технологічного обладнання для комунальних каналізаційних систем, установок і обладнання для збирання рідких відходів, у т.ч. в містах Шостка, Лебедин, Кролевець	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>6650</u>	<u>1450</u>	<u>2600</u>	<u>2600</u>	Створення та розвиток інфраструктури відведення стоків
				2 009р.	1050	850	100	100	
				2 010р.	1000	600	200	200	
				2 011р.	600		300	300	
				2012 - 2015	4000		2000	2000	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	Будівництво (реконструкція) систем відведення та очищення дощового поверхневого стоку в межах міст, у т.ч. в містах Глухів, Охтирка	2009 - 2015р.р.	Місцеві ради, підприємства		<u>27000</u>	<u>23000</u>	<u>4000</u>		Створення та розвиток інфраструктури відведення стоків
				2 009р.	5500	5000	500		
				2 010р.	5500	5000	500		
				2 011р.	5500	5000	500		
		2012 - 2015		10500	8000	2500			
6.	Будівництво і реконструкція каналізаційних мереж і споруд на них, у т.ч. у: містах Суми, Лебедин, Ромни, Путивль, Тростянець, смт Недригайлів, С.-Буда, в Середино-Будському р-ні – смт Зноб-Новгородське; в Конотопському р-ні – смт Дубовязівка, с.Попівка, с.Вирівка, с.Заводське, В.Самбір; в Шосткинському р-ні – смт Вороніж	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>28800</u>	<u>22300</u>	<u>6500</u>		Створення та розвиток інфраструктури відведення стоків
				2 009р.	4600	4300	300		
				2 010р.	6000	5000	1000		
				2 011р.	6200	5000	1200		
		2012 - 2015		12000	8000	4000			
7.	Поліпшення технічного стану (ремонт та реконструкція гідротехнічних споруд) та благоустрою водойм	2009 - 2015р.р.	Обласне управління Держводгоспу, управління ОНПС райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>1950</u>		<u>1950</u>		Зниження рівня ризику надзвичайних ситуацій техногенного характеру
				2 009р.	200		200		
				2 010р.	250		250		
				2 011р.	300		300		
		2012 - 2015		1200		1200			
8.	Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок	2009 - 2015р.р.	Обласне управління Держводгоспу, управління ОНПС райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>2100</u>		<u>2100</u>		Забезпечення належного гідрологічного режиму та санітарного стану річок
				2 009р.	100		100		
				2 010р.	200		200		
				2 011р.	300		300		
		2012 - 2015		1500		1500			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.	Створення та відновлення водоохоронних зон річок і водойм в прибережних смугах в межах міст і населених пунктів (з комплексом агротехнічних, лісомеліоративних, гідротехнічних, санітарних та інших заходів)	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>2900</u>		<u>2900</u>		Зниження рівня техногенного навантаження та забруднення довкілля
				2 009р.	200		200		
				2 010р.	300		300		
				2 011р.	400		400		
				2012 - 2015	2000		2000		
Охорона підземних вод									
10.	Тимчасова консервація недіючих свердловин	2009 – 2011р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>700</u>	<u>0</u>	<u>700</u>	<u>0</u>	Зниження ризику забруднення підземних вод
				2 009р.	100		100		
				2 010р.	200		200		
				2 011р.	200		200		
				2012 - 2015	200		200		
11.	Ліквідаційний тампонаж недіючих артезіанських свердловин	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>5100</u>	<u>4000</u>	<u>1100</u>	<u>0</u>	Зниження ризику забруднення підземних вод
				2 009р.	70		70		
				2 010р.	1100	1000	100		
				2 011р.	1130	1000	130		
				2012 - 2015	2800	2000	800		
12.	Будівництво, реконструкція локальних очисних споруд, полів фільтрації, у т.ч.: в Білопільському р-ні – с.Воронівка, смт Улянівка; в Білопільському р-ні – с.Воронівка, смт Улянівка; в Глухівському р-ні – смт Червоне, с. Баничі; в Лебединському р-ні – с. Ворожба, с. Василівка, с. Штепівка; в Роменському р-ні – с. Рогинці, с. Глинськ; в Середино-Будському р-ні – смт. Зноб-Новгородське; в Шосткинському р-ні – с. Миронівка, с. Богданівка, с. Гамаліївка	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>5525</u>	<u>4575</u>	<u>950</u>	<u>0</u>	Створення та розвиток інфраструктури відведення стоків. Зниження рівня забруднення підземних вод.
				2 009р.	350	300	50		
				2 010р.	1175	975	200		
				2 011р.	600	500	100		
				2012 - 2015	3400	2800	600		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Удосконалення системи управління охороною та використанням водних ресурсів									
13.	Створення реєстру об'єктів водокористування (водокористувачів)	2 009р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, спеціалізовані підприємства		<u>50</u>	<u>0</u>	<u>60</u>	<u>0</u>	Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	50		60		
14.	Інвентаризація об'єктів водокористування і водовідведення області, у т.ч. артезіанських свердловин каналізаційних систем та очисних споруд	2 009р.	Управління ЖКГ ОДА, Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради		<u>48</u>	<u>0</u>	<u>48</u>	<u>0</u>	Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	48		48		
15.	Паспортизація малих річок і водойм області	2009 - 2015р.р.	Обласне управління Держводгоспу, управління ОНПС, спеціалізовані підприємства, наукові установи		<u>370</u>	<u>0</u>	<u>370</u>	<u>0</u>	Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	30		30		
				2 010р.	40		40		
				2 011р.	50		50		
				2012 - 2015	250		250		

ЗАХОДИ ПРОГРАМИ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

№ з/п	Перелік заходів програми, їх найменування та зміст	Строк виконання	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень					Очікуваний результат
				Рік	Загальний обсяг	Держбюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Поводження з комунальними та промисловими відходами									
1.	Будівництво полігонів ТПВ, у т.ч. містах Білопілья, Буринь, Ворожба, Глухів, Путивль, смт Краснопілля, Липова Долина, Недригайлів, Вороніж, Жовтневе	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>51600</u>	<u>40000</u>	<u>11600</u>		Створення та розвиток об'єктів поводження з відходами
				2 009р.	4800	4000	800		
				2 010р.	6200	5000	1200		
				2 011р.	7600	6000	1600		
				2012 - 2015	33000	25000	8000		
2.	Розширення та реконструкція полігонів ТПВ, у т.ч. у містах Лебедин, Охтирка, Ромни, Тростянець, Дружба, смт Ямпіль, Зноб-Новгородське	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>8800</u>	<u>5100</u>	<u>3700</u>		Створення та розвиток об'єктів поводження з відходами
				2 009р.	700	500	200		
				2 010р.	1000	600	400		
				2 011р.	1600	1000	600		
				2012 - 2015	5500	3000	2500		
3.	Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, складування, утилізації та видалення комунальних відходів, у т.ч. у містах Шостка, Білопілья, Лебедин	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>7090</u>	<u>2890</u>	<u>1300</u>	<u>2900</u>	Створення та розвиток виробничих потужностей та інфраструктури поводження з відходами
				2 009р.	400	150	50	200	
				2 010р.	550	150	100	300	
				2 011р.	700	150	150	400	
				2012 - 2015	5440	2440	1000	2000	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, складування, утилізації та видалення небезпечних (токсичних) відходів споживання	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>1950</u>		<u>1950</u>		Створення та розвиток виробничих потужностей та інфраструктури поводження з відходами
				2 009р.	100		100		
				2 010р.	150		150		
				2 011р.	200		200		
				2012 - 2015	1500		1500		
5.	Ведення реєстру об'єктів утворення, обробки та утилізації відходів	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, підприємства		<u>202</u>		<u>202</u>		Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	20		20		
				2 010р.	24		24		
				2 011р.	28		28		
				2012 - 2015	130		130		
6.	Ведення реєстру місць видалення відходів	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, підприємства		<u>154</u>		<u>154</u>		Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	16		16		
				2 010р.	18		18		
				2 011р.	20		20		
				2012 - 2015	100		100		
Поводження з непридатними і забороненими до застосування пестицидами (НЗП)									
7.	Перезатарювання НЗП; транспортування НЗП до місць складування або знешкодження	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>3900</u>		<u>3550</u>	<u>350</u>	Зниження рівня забруднення довкілля
				2 009р.	450		400	50	
				2 010р.	500		450	50	
				2 011р.	550		500	50	
				2012 - 2015	2400		2200	200	
8.	Облаштування місць складування НЗП та забезпечення належного зберігання НЗП	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>1630</u>		<u>1300</u>	<u>330</u>	Зниження рівня забруднення довкілля
				2 009р.	130		100	30	
				2 010р.	250		200	50	
				2 011р.	250		200	50	
				2012 - 2015	1000		800	200	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.	Перероблення та знешкодження НЗП	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>22000</u>	<u>17500</u>	<u>3500</u>	<u>1000</u>	Зниження рівня забруднення довкілля
				2 009р.	5400	5000	300	100	
				2 010р.	5500	5000	300	200	
				2 011р.	5600	5000	400	200	
				2012 - 2015	55 00	2500	2500	500	
10.	Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, складування, перероблення та знешкодження НЗП	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, підприємства		<u>1600</u>			<u>1600</u>	Створення та розвиток виробничих потужностей та інфраструктури поводження з відходами
				2 009р.	100			100	
				2 010р.	200			200	
				2 011р.	300			300	
				2012 - 2015	1000			1000	
11.	Будівництво, розширення та реконструкція споруд та інших об'єктів для перероблення та знешкодження НЗП	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, підприємства		<u>1600</u>			<u>1600</u>	Створення та розвиток виробничих потужностей та інфраструктури поводження з відходами
				2 009р.	150			150	
				2 010р.	200			200	
				2 011р.	250			250	
				2012 - 2015	1000			1000	
12.	Впровадження і використання технологій, обладнання для знезараження та очищення землі, забрудненої пестицидами і агрохімікатами	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>1650</u>		<u>1650</u>		Зниження рівня забруднення довкілля
				2 009р.	100		100		
				2 010р.	150		150		
				2 011р.	200		200		
				2012 - 2015	1200		1200		
13.	Інвентаризація та ведення реєстру місць складування НЗП	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>230</u>		<u>230</u>		Забезпечення належного обліку та інформованості
				2 009р.	30		30		
				2 010р.	30		30		
				2 011р.	30		30		
				2012 - 2015	140		140		

**ЗАХОДИ ПРОГРАМИ У СФЕРІ ОХОРОНИ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ ТА БІОРЕСУРСІВ,
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ ТА РОЗВИТКУ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ**

№ з/п	Перелік заходів програми, їх найменування та зміст	Строк виконання	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень					Очікуваний результат
				Рік	Загальний обсяг	Держбюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Заходи з охорони, збереження та відтворення тваринного світу									
1.	Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством, у т. ч. придбання матеріально-технічних засобів тощо	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, державна екологічна інспекція, спеціалізовані підприємства та організації		<u>145</u>		<u>145</u>		Забезпечення охорони тваринних і рибних запасів
				2 009р.	10		10		
				2 010р.	15		15		
				2 011р.	20		20		
				2012 - 2015	100		100		
Заходи охорони, збереження та відтворення рослинного світу									
2.	Заходи з озеленення міст і населених пунктів, у т.ч.: реконструкція зелених насаджень міських парків створення і розвиток розсадників дерев та багаторічних насаджень	2009 - 2015р.р.	Райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства		<u>3700</u>		<u>3700</u>		Підвищення кількості та якості зелених насаджень в населених пунктах
				2 009р.	300		300		
				2 010р.	400		400		
				2 011р.	500		500		
				2012 - 2015	2500		2500		
Заходи по формуванню екологічної мережі, розвитку, охорони та утримання природно-заповідного фонду області									
3.	Розроблення проектів оголошення та створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, спеціалізовані підприємства, наукові установи		<u>400</u>		<u>400</u>		Збільшення кількості об'єктів ПЗФ та площі заповідного фонду області
				2 009р.	40		40		
				2 010р.	50		50		
				2 011р.	60		60		
				2012 - 2015	250		250		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Розроблення проектів організації території об'єктів ПЗФ та проектів утримання і реконструкції територій парків-пам'яток садово-паркового мистецтва	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства наукові установи		<u>350</u>		<u>350</u>		Забезпечення заповідного режиму об'єктів ПЗФ
				2 009р.	50		50		
				2 010р.	50		50		
				2 011р.	50		50		
				2012 - 2015	200		200		
5.	Утримання об'єктів природно-заповідного фонду, у т.ч.: встановлення меж об'єктів і територій ПЗФ, винесення їх у природу; реалізація проектних рішень з утримання та реконструкції територій парків-пам'яток садово-паркового мистецтва; реалізація проектних рішень з організації території об'єктів ПЗФ; встановлення і поновлення інформаційних щитів, інформаційно-охоронних та межових охоронних знаків на об'єктах ПЗФ; облаштування і благоустрій на об'єктах ПЗФ	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, підприємства спеціалізовані установи, підприємства		<u>3460</u>	<u>2600</u>	<u>570</u>	<u>290</u>	Забезпечення заповідного режиму об'єктів ПЗФ
				2 009р.	170	100	50	20	
				2 010р.	300	200	70	30	
				2 011р.	440	300	100	40	
				2012 - 2015	2550	2000	350	200	
6.	Матеріально-технічне забезпечення заповідних установ, у т.ч. створення інфраструктури заповідника «Михайлівська цілина» (Лебединський р-н)	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, спеціалізовані установи, підприємства		<u>6850</u>	<u>5500</u>	<u>1350</u>		Забезпечення заповідного режиму об'єктів ПЗФ
				2 009р.	550	500	50		
				2 010р.	600	500	100		
				2 011р.	1200	1000	200		
				2012 - 2015	4500	3500	1000		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.	Будівництво, обладнання, реконструкція і розширення спеціальних об'єктів та споруд на об'єктах ПЗФ, у т.ч.: будівництво еколого-освітнього рекреаційного центру на території НПП «Деснянсько-Старогутський»; будівництво адмінбудівлі на території Старогутського НДПОВ НПП «Деснянсько-Старогутський»; будівництво об'єктів інфраструктури заповіднику «Михайлівська цілина» (Лебединський р-н).	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, спеціалізовані установи, підприємства		<u>8000</u>	<u>8000</u>			Забезпечення заповідного режиму об'єктів ПЗФ
				2 009р.	500	500			
				2 010р.	1000	1000			
				2 011р.	1500	1500			
				2012 - 2015	5000	5000			
8.	Інвентаризація місцезростань видів рослин, занесених до Червоної книги України, Зеленої книги України та оцінка стану популяцій видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України та Європейського Червоного списку	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, спеціалізовані підприємства, наукові установи		<u>145</u>		<u>145</u>		Отримання достовірних даних про стан червонокнижної флори і фауни
				2 009р.	10		10		
				2 010р.	15		15		
				2 011р.	20		20		
				2012 - 2015	100		100		

ЗАХОДИ ПРОГРАМИ У СФЕРІ НАУКОВОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

№ з/п	Перелік заходів програми, їх найменування та зміст	Строк виконання	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень					Очікуваний результат
				Рік	Загальний обсяг	Держбюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Проведення наукових робіт відповідно до напрямів природоохоронних заходів, у т.ч.: розроблення організаційно-методологічних засад впровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом нарівні області; дослідження техногенного впливу і забруднень на стан підземних вод; дослідження гідрологічного стану річок, опрацювання методів відновлення і підтримання оптимального гідрологічного режиму	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, галузеві управління, місцеві ради, райдержадміністрації, наукові установи, підприємства		<u>954</u>		<u>954</u>		Отримання наукових розробок та обґрунтувань
				2 009р.	95		95		
				2 010р.	109		109		
				2 011р.	125		125		
				2012 - 2015	625		625		
2.	Створення та забезпечення функціонування обласної (регіональної) системи моніторингу довкілля	2009 - 2015р.р.	Облдержадміністрація, управління ОНПС, управління земельних ресурсів, управління лісового господарства, управління водного господарства, обласна санепідмстанція, обласний гідрометеоцентр		<u>400</u>		<u>400</u>		Підвищення рівня інформованості
				2 009р.	50		50		
				2 010р.	50		50		
				2 011р.	50		50		
				2012 - 2015	250		250		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	Створення та забезпечення функціонування обласної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи та забезпечення доступу до інформації щодо екологічної ситуації в області через мережу Інтернет	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, спеціалізовані підприємства, наукові установи		<u>450</u>		<u>450</u>		Підвищення рівня інформованості
				2 009р.	50		50		
				2 010р.	50		50		
				2 011р.	50		50		
				2012 - 2015	300		300		
5.	Проведення конференцій та семінарів з питань екології, охорони довкілля та сталого розвитку області	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, спеціалізовані підприємства, наукові установи		<u>340</u>		<u>340</u>		Підвищення рівня інформованості, обмін досвідом та науковою інформацією
				2 009р.	30		30		
				2 010р.	40		40		
				2 011р.	50		50		
				2012 - 2015	220		220		

ЗАХОДИ ПРОГРАМИ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ, СПРІЯННЯ ГРОМАДСЬКІЙ ПРИРОДООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

№ з/п	Перелік заходів програми, їх найменування та зміст	Строк виконання	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень					Очікуваний результат
				Рік	Загальний обсяг	Держбюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Проведення екологічних освітніх, дослідницьких і просвітніх акцій та проектів у позашкільному вихованні	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, управління освіти і науки, обласний центр позашкільної освіти, наукові установи, освітні заклади, громадські організації		<u>105,5</u>		<u>105,5</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості дітей
				2 009р.	9		9		
				2 010р.	10		10		
				2 011р.	14		14		
				2012 - 2015	72,5		72,5		
2.	Поповнення бібліотечної системи та шкільних бібліотек книжковими виданнями та відеоматеріалами екологічної тематики	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, управління культури та туризму, управління освіти і науки, спеціалізовані установи, освітні заклади		<u>82</u>		<u>82</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості
				2 009р.	5		5		
				2 010р.	7,5		7,5		
				2 011р.	9,5		9,5		
				2012 - 2015	60		60		
3.	Підготовка та видання поліграфічної продукції з екологічної тематики	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, райдержадміністрації, місцеві ради, спеціалізовані установи		<u>113</u>		<u>113</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості
				2 009р.	8		8		
				2 010р.	10		10		
				2 011р.	15		15		
				2012 - 2015	80		80		
4.	Випуск інформаційно - освітнього екологічного бюлетеня "Екологічні перехрестя"	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, наукові установи, спеціалізовані підприємства, громадські організації		<u>128</u>		<u>10</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості
				2 009р.	12		12		
				2 010р.	14		14		
				2 011р.	17		17		
				2012 - 2015	85		85		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	Підготовка і видання методичних і навчальних посібників для екологічної післядипломної освіти та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади і місцевого самоврядування, працівників підприємств	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, спеціалізовані установи, освітні заклади		<u>155</u>		<u>155</u>		Підвищення рівня кваліфікації та екологічної інформованості працівників
				2 009р.	40		40		
				2 010р.	20		20		
				2 011р.	15		15		
				2012 - 2015	80		80		
6.	Організація і забезпечення післядипломної екологічної освіти, підвищення кваліфікації та обмін досвідом роботи у сфері сталого розвитку, екології і охорони довкілля працівників органів державної влади і місцевого самоврядування, працівників підприємств	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, наукові установи, освітні заклади		<u>285</u>		<u>85</u>	<u>200</u>	Підвищення рівня кваліфікації та екологічної інформованості працівників
				2 009р.					
				2 010р.	35		15	20	
				2 011р.	50		20	30	
				2012 - 2015	200		50	150	
7.	Забезпечення роботи «Орхуського» інформаційного центру та громадської екологічної ради при управлінні ОНПС	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, наукові установи, громадські організації		<u>71</u>		<u>71</u>		Підвищення рівня екологічної інформованості громадськості
				2 009р.	5		5		
				2 010р.	7		7		
				2 011р.	9		9		
				2012 - 2015	50		50		
8.	Проведення виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, управління культури та туризму, управління освіти і науки, райдержадміністрації, місцеві ради, наукові установи, громадські організації		<u>133,5</u>		<u>133,5</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості
				2 009р.	8,5		8,5		
				2 010р.	10		10		
				2 011р.	15		15		
				2012 - 2015	100		100		
9.	Проведення на території області всеукраїнських екологічних акцій та конкурсів	2009 - 2015р.р.	Управління ОНПС, управління культури та туризму, управління освіти і науки, райдержадміністрації, місцеві ради, наукові установи, громадські організації		<u>177</u>		<u>177</u>		Підвищення рівня екологічної культури та інформованості
				2 009р.	15		15		
				2 010р.	19		19		
				2 011р.	23		23		
				2012 - 2015	120		120		

ПЛАН
створення та розширення території об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення в Сумській області на період до 2015 року

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
1	„Білопільські відслонення”, пам'ятка природи	Білопільський район. На східній околиці м. Білопілля.	Відслонення відкладів морени, що свідчать про геологічний період в історії Землі, пов'язаний з Дніпровським зледенінням.
2	„Лухтівська”, пам'ятка природи	Буринський район. Між селами Лухтівка та Дич на території Червонослобідської сільради над заплавою р. Сейм.	Збережений комплекс степової рослинності на площі близько 1,0 га на місці історичного городища.
3	“Прохідна долина річок Ромен і Терен”, заказник	Буринський район. Заплава притоки р. Терен на території Хустянської, Буриківської сільських рад.	Заболочена річкова долина площею близько 80 га - як осередок гарно збереженої природної рослинності серед великої території розораних та окультурених сільгосподарських угідь. Унікальне гідрогеологічне утворення, що є свідком перебування в нашій місцевості Дніпровського зледеніння.
4	„Могильчин”, заказник	Буринський район. Заплава притоки р. Терен на території Сніжківської і Чернечослобідської сільських рад.	Заболочена річкова долина площею близько 250 га - як осередок гарно збереженої природної рослинності серед великої території розораних та окультурених сільгосподарських угідь. Унікальне гідрогеологічне утворення, що є свідком перебування в нашій місцевості Дніпровського зледеніння.
5	“Гусаків гай”, заказник	Буринський район. Біля південної межі Сніжківської сільської ради. Частково землі ДП „Буринський лісгосп”.	Лучний та лісовий комплекси на площі близько 60 га з рядом типових та рідкісних видів рослин. Осередок природної рослинності серед масиву розораних земель.
6	„Зартий”, пам'ятка природи	Буринський район. За околицею с. Миколаївка.	Пасовище на території літописного слов'янського містечка Зартий на площі 12,0 га з рідкісними видами рослин.
7	„Болотівський”, заказник	Буринський район. Заплава р. Терен на території Успенської, Біжівської сільських рад.	Заплава р. Терен та її приток з рідкісними видами тварин і рослин на площі до 160,0 га.
8	„Тернівський”, розширена територія заказника	Буринський район. Заплава р. Терен на території Успенської і Жуківської сільських рад.	Заплава р. Терен та її приток з рідкісними видами тварин і рослин на площі до 200,0 га.
9	“Юрське болото”, заказник	Глухівський район. Заплава і частково правий корінний берег у верхів'ї р. Есмань на території Привільської сільради. Заболочені ділянки кв. 50, 51 ДП „Глухівське лісове господарство”.	Лучний і лісовий природні комплекси на загальній площі близько 80 га з типовими та рідкісними видами рослин і тварин (пальчатокорінник, адоніс, черепаха болотяна тощо).
10	“Родіонівський”, заказник	Глухівський район. Глухівська міська рада. Заплава у верхів'ї р. Есмань(приток р. Клевень).	Лучний природний комплекс з рідкісними видами рослин і тварин на площі близько 30 га.
11	“Вікторівський”, заказник	Глухівський район. Уздицька сільрада. Заплава р. Есмань в середній її течії на північ від с. Вікторове.	Болотний масив на стадії сукцесії з рідкісними видами рослин(пальчатокорінник) і тварин(черепаха болотяна та інш.) на площі близько 150 га.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
12	“Звенигородок”, заказник	Глухівський район. Яструбщинська сільрада. Заплава р. Локня (приток р. Клевень). Урочище „Довге” ДП „Глухівський лісгосп”, кв. 68-70.	Болотний і широколистяний лісовий масиви на площі 210 га з рідкісними видами рослин і тварин. Водночас має історико-культурне значення.
13	“Клевенський”, заказник	Глухівський район. Уланівська сільрада. Заболочена частина заплави р. Клевень з лісовим масивом ДП „Глухівський лісгосп”, кв. 77-86	Лісоболотний масив, що сприяє поліпшенню гідрологічного режиму річки, з рядом рідкісних видів рослин.
14	“Сарнавщина”, заказник	Конотопський район. Болотний масив в заплаві р. Єзуч на південь від с. Сарнавщина на території Вирівської і Кузьківської сільрад.	Серед болотного масиву на площі 80 га зустрічається ряд рідкісних видів рослин і тварин.
15	“Осокове”, заповідне урочище	Конотопський район. Квартал 63 діл 6,7 Новомутинського лісництва. ДП „Конотопський лісгосп”.	На невеликій ділянці діброви площею 3,4 га зростають види рослин, занесені до Червоної книги України та природне угруповання з осокою трясучковидною, що занесене до Зеленої книги України.
16	“Мельнянський-1”, заказник	Болотні масиви на північ та захід від с. Мельня. Землі ДП «Конотопський агроліс», урочище „Григоровщина”. ДП „Конотопський лісгосп” (кв.10)	Серед лісоболотного масиву на площі близько 120 га зустрічаються рідкісні види рослин та тварин.
17	“Мельнянський-2”, заказник	Конотопський район. Річка Сейм, прилеглі прибережні лісові смуги ДП “Конотопський агролісгосп” і землі запасу Мельнянської і Вирівської сільських рад.	Ділянка середньої річки України з її прибережними смугами, з поселенням рідкісних птахів на площі близько 100 га.
18	“Вовчик ”, заказник	Конотопський район. Заболочений масив на північ від с. Вовчик Козацької сільської ради.	Осередок перебування рідкісних видів рослин і тварин серед борової тераси р. Сейм на площі близько 120 га.
19	“Козацький”, заказник	Конотопський район. На північ від с. Козацьке. Заболочені ділянки кв. 85-87 ДП “Конотопський лісгосп” та ділянки ДП “Конотопський агролісгосп”.	Болотні масиви та ліси серед борової тераси р. Сейм на площі близько 100 га, що являються осередком перебування рідкісних видів рослин і тварин.
20	“Хижківський”, заказник	Конотопський район. Річка Сейм, прилеглі водозахисні лісові смуги ДП “Конотопський агролісгосп” і землі запасу Хижківської і Духанівської сільських рад.	Місця поселення рідкісних видів орнітофауни та інших видів рослин і тварин на площі близько 100 га.
21	“В’язівський”, заказник	Конотопський район. В’язівська сільська рада. Балка на південний схід від с. В’язове.	Місце зростання степового комплексу рослин на площі 12 га.
22	“Гружчанський”, розширення території заказника	Конотопський район. Заболочена заплава р.Єзуч на захід від с. В’язове і території існуючого заказника.	Місце збереження тваринного світу. Сприяє підтриманню водного режиму річки.
23	„Шпитове”, заказник	Конотопський район, Вирівська сільська рада. Урочище “Шпитове” ДП “Конотопський лісгосп” (кв. 27,28).	Корінний липово-кленово-дубовий деревостан на площі близько 73 га з рідкісними видами рослин.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
24	“Урочище Боромля”, розширення території і зміна категорії пам'ятки природи на заказник	Конотопський район. На південь і схід від існуючої пам'ятки природи. Кв. 102-108 Новомутинського лісівництва ДП “Конотопський лісгосп”.	Корінний липово-ясенівно-дубовий деревостан зі змішаною колонією різних видів чапель та інших пернатих на загальній площі 339 га.
26	„Кросна”, пам'ятка природи.	Конотопський р-н, Козацька сільська рада.	Вікові дерева дуба та інших порід на ділянці площею 5 га, що є пам'яткою археології.
27	“Миропільський”, розширення території заказника	Краснопільський район, Миропільська сільська рада. Заплава р. Псел від кордону з Росією до с. Могриця.	Частина заболоченої заплави на площі 280 га з рідкісними видами рослин і тварин. Територія природного ядра транскордонної ділянки екомережі.
28	„Олександрійський”, розширення території заказника	Краснопільський район, Миропільська сільська рада. Заплава р. Псел навколо с. Олександрія	Частина заболоченої заплави на площі 470 га з рідкісними видами рослин і тварин. Територія природного ядра транскордонної ділянки екомережі.
29	„Шевців”, заказник	Краснопільський район. Угроїдська селищна рада, Лісовий масив ДП “Краснопільський лісгосп” за східною околицею с-ща Угроїди (кв. 11-12)	Лісовий масив на площі 96 га. як частина типового ландшафту Середньоросійської височини. Місце відпочинку населення.
30	„Біликів”, заказник	Краснопільський район. Угроїдська селищна рада, частина лісового масиву ДП “Краснопільський лісгосп” за північною околицею с-ща Угроїди (кв. 10).	Частина лісового масиву на площі 50 га, що є типовим ландшафтом Середньоросійської височини. Місце відпочинку населення.
31	„Одрина”, заказник	Краснопільський район. Угроїдська селищна рада. Частина лісового масиву ДП “Краснопільський лісгосп” на схід від селища (кв. 13,17,18,22,25).	Територія лісового масиву на площі 320 га, що є типовим ландшафтом Середньоросійської височини. Місце відпочинку населення.
32	„Окіп”, заказник	Краснопільський район. Угроїдська селищна рада. Частина лісового масиву ДП “Краснопільський лісгосп” (кв. 33,34,35,36).	Територія лісового масиву на площі 205 га, що є частиною типового ландшафту Середньоросійської височини. Місце відпочинку населення.
33	„Довжик”, заказник	Краснопільський район. Угроїдська селищна рада. Частина лісового масиву ДП “Краснопільський лісгосп” (кв.126).	Територія лісового масиву на площі 85 га, що є частиною типового ландшафту Середньоросійської височини. Місце відпочинку населення.
34	„Думівський”, заказник	Краснопільський район, Самоїтська сільська рада. У балці на північ від с. Думівка.	Комплекс збереженої степової рослинності на схилі балки на площі близько 25 га.
35	„Глибока”, пам'ятка природи	Краснопільський район. Глибока балка за західною околицею смт. Угроїди	Осередок степових видів рослин
36	„Липова алея Харитоненків”, пам'ятка природи	Краснопільський район, смт Угроїди.	Липові та соснові насадження пов'язані з родиною Харитоненків, місцевих цукрозаводчиків і меценатів.
37	“Реутинський”, заказник	Кролевецький район. Реутинська сільська рада За східною околицею с. Реутинці в заплаві р. Реть	Відпрацьовані торфорозробки та осушені землі на площі 167 га, що відіграють роль регулятора гідрологічного режиму річки. Місце перебування рідкісних видів тварин.
38	„Подолівський”, заказник	Кролевецький район. Кролевецька міська і Реутинська сільська ради. Заплава р. Реть на північ від м. Кролевець.	Відпрацьовані торфорозробки та осушені землі на площі 194 га, що відіграють роль регулятора гідрологічного режиму річки. Місце перебування рідкісних видів тварин.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
39	„Артюхівський”, заказник	Кролевецький район. На південь від с.Артюхівка Реутинської сільради та на захід від с. Мостище Гружчанської сільради. Заплава р. Реть та її притоки.	Річка та прилеглі сушені землі на площі 120 га, що відіграють роль регулятора гідрологічного режиму території. Місце перебування рідкісних видів тварин.
40	“Єдновщина”, заказник	Кролевецький район. Реутинська сільська рада. Серед заплави р. Реть.	Територія відпрацьованих торф'яників на площі близько 100 га, що є місцем перебування рідкісних видів тварин.
41	“Отрохове”, заказник	Кролевецький район. Мутинська сільська рада. Частина лісового масиву ДП “Кролевецький агролісгосп”.	Частина типового ландшафту Середньоросійської височини на площі до 50 га.
42	“Голоківщина”, заказник	Кролевецький район. Ярославецька, Зазірківська і Ярівська сільські ради.	Частина території гідрографічної мережі в басейні р. Ведмедівка на площі близько 60 га з рідкісними видами рослин і тварин.
43	“Гаї”, заказник	Кролевецький район. Локнянська сільська рада, ДП “Кролевецьке лісомисливське господарство” (кв.33)	Місце зростання рослин, занесених до Червоної книги України – цибулі ведмежої, пальчатокорінника травневого та інших рідкісних видів рослин.
44	“Піротчинські болота”, заказник	Кролевецький район. Гречкинська та Погорілівська сільські ради	Територія відпрацьованих торф'яників на площі близько 900 га, що є осередком перебування типових і рідкісних видів тварин.
45	“Любитівський”, заказник	Кролевецький район. Ленінська сільська рада. Ліси ДП “Кролевецький агролісгосп”.	Лісоболотний масив та відпрацьовані торф'яники на площі близько 200 га в заплаві р. Сейм, що є осередком перебування рідкісних видів тварин.
46	“Червоноранківський”, заказник	Кролевецький район. Червоноранківська сільська рада. Ліси ДП “Кролевецький агролісгосп”.	Лісоболотний масив та відпрацьовані торф'яники на площі близько 120 га в заплаві р. Сейм, що є осередком перебування рідкісних видів тварин.
47	„Кочубеївський”, оптимізація території заказників „Кочубеївський”, „Ретинський”	Кролевецький район, Гружчанська сільська рада. Заказники „Кочубеївський”, „Ретинський” та прилеглі до них ділянки (кв. 57-59). ДП „Кролевецьке лісомисливське господарство”.	Об'єднання і розширення територій двох заказників з метою включення на прилеглих землях популяції рідкісної рослини, занесеної до Червоної книги України – берези низької.
48	“Ракита”, заказник	Кролевецький район, Ярославецька сільська рада.	Безстоковий болотний масив на площі 20 га з рідкісною рослинністю, серед якої є росичка, осока багнова, сфагновий мох тощо.
49	“Мутинський-2”, заказник	Кролевецький район, Мутинська та Камінська сільські ради.	Болотний масив на площі понад 130 га з рідкісною рослинністю, серед якої є вид, що підлягає особливій охороні за Бернською конвенцією – маточник болотний.
50	“Оленки”, заказник	Кролевецький район, Мутинська сільська рада. Ділянка заплави р. Сейм на лівому її березі.	Річка з піщаними косами, прибережними смугами та прилеглими сіножатями з рідкісною орнітофауною.
51	“Алея письменників”, пам'ятка природи	Кролевецький район, с. Ленінське Ленінської сільради, на подвір'ї школи.	Алея з дерев, привезених з місць тривалого перебування відомих українських і російських письменників. Використовується в навчальних цілях.
52	“Грушевський”, заказник	Лебединський район, біля с. Грушеве Червленівської сільради.	Збережений степовий комплекс з рядом зникаючих і рідкісних видів рослин на площі близько 34 га.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
53	“Бобринський”, розширення території заказника	Лебединський район, на північний захід від с. Московський Бобрин. Сфагнове болото серед лісового масиву ДП „Лебединський лісгосп”.	Ряд рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України, серед яких альдрованда пухирчаста, діфазіаструм сплюснутий, плаун річний тощо, на площі 200 га.
54	„Довге”, заказник	Лебединський район. Катеринівська сільська рада. В балці на захід від с. Грунь.	Осередок зростання збереженої степової рослинності на площі 64 га.
55	„Пристайлівський”, заказник	Лебединський район. Пристайлівська сільська рада. Два відвершки балки на захід від с. Горки	Осередок зростання збереженої степової рослинності на площі 40 га.
56	„Лозовогрушевий”, ботанічний заказник.	Лебединський район. Курганська сільська рада. В балці між селами Лозове та Грушеве.	Осередок зростання збереженої степової рослинності на площі 44 га.
57	„Куданівське болото”, заказник	Лебединська міська рада. В заплаві р. Псел на схід від с. Куданівка	Рідкісні види пернатих серед болотного масиву на площі близько 80 га.
58	„Курганський”, заказник	Лебединський район. Курганська сільрада. Правий корінний берег р. Псел.	Типовий ландшафт річкової долини середньої річки України на площі близько 200 га з рідкісними видами рослин, поселеннями птахів та комах.
59	“Семиверстне”, розширення території заказника	Лебединська міська рада. На південний схід від м. Лебедин між селами Чернецьке, Ляшки.	Болото біля підніжжя лівого корінного берегу древньої долини р. Псел на площі близько 200 га з поселенням рідкісного птаха – гуски сірої та інших рідкісних видів птахів.
60	„Верхньохорольський”, заказник	Липоводолинський район. Семенівська і Берестівська сільські ради. Верхів'я річки Хорол. Ліси ДП „Липоводолинський агролісгосп”.	Прилеглі до берегів річки лісові та болотні масиви на площі близько 150 га, що регулюють гідрологічний режим річки
61	“Русанівський”, розширення території заказника	Липоводолинський район. Русанівська сільрада. Заболочені ділянки кв.18-26 ДП „Роменський лісгосп”.	Заболочені вільшняки в заплаві р. Хорол, як місце збереження рідкісних видів тварин.
62	“Гульбище”, заказник	Недригайлівський район. Засульська сільська рада. Правий корінний берег р. Сула з лісом ДП „Роменський лісгосп”(кв.143)	Типовий ландшафт річкової долини середньої річки України на площі 120,0 га. Водночас має історико-культурне значення.
63	“Верхньосульський”, розширення території заказника	Недригайлівський район. Зеленківська та Вільшанська сільські ради. Заплава р. Сула. Ліси ДП „Роменський лісгосп” (кв.112, 113, 121-123, 133-135)	Лісоболотний масив на площі 250 га, що відіграє роль регулятора водного режиму річки та прилеглої території.
64	“Коровинський”, заказник	Недригайлівський район. Коровинська сільська рада.	Рідкісні види рослин на території зниження серед надзапавної тераси Сули на площі 70 га.
65	„Чаплина”, заказник	Недригайлівський район, Курманівська сільська рада.	На схилах балки на площі 30 га рідкісні види степових рослин та комах.
66	„Валун у с.Хоружівка”, пам'ятка природи	Недригайлівський район, с. Хоружівка.	Камінь-валун, що є свідком перебування у нашому краї Дніпровського льодовика.
67	„Мамонтове”, пам'ятка природи	Недригайлівський район, с. Кулішівка.	Місце знахідки решток доісторичних тварин в 1839 р. Водночас має історико-культурне значення.
68	„Криниця графа Головкіна”, пам'ятка природи	Недригайлівський район, Кулішівська сільська рада.	Рідкісне гідрогеологічне утворення – самовиливне джерело води, що водночас має історико-культурне значення.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
69	„Криниця біля с. Коритище”, пам'ятка природи	Недригайлівський район, Томашівська сільрада. В лісовому масиві поблизу с. Коритище.	Рідкісне гідрогеологічне утворення – самовиливне джерело води добрих смакових якостей.
70	„Корінська дача”, пам'ятка природи	Недригайлівський район, Іваницька сільська рада. Квартал 45 ДП „Роменський лісгосп”	Екзотичні дерева та вікові дерева дуба, липи, кленів, що водночас мають історико-культурне значення на площі близько 10 га.
71	„В'юнний”, заказник	Охтирський район. Хухрянська сільська рада. На межі з Полтавською областю. Ліси ДП „Охтирський агролісгосп”.	Рідкісні види рослин і тварин на території зниження серед надзаплавної тераси Ворскли на площі 90 га.
72	“Синє озеро”, заказник	Путивльський район. Стрільниківська сільська рада. За околицею села Стрільники.	Типовий ландшафт території заплави та правого корінного берегу р. Клевень на площі 120 га.
73	„Засульський”, розширення території заказника	Роменський район. Коржівська сільська рада, Роменська міська рада.	Заплава р. Сула на площі 500 га зі збереженням рослинним і тваринним світом.
74	„Три дуби”, заказник	Роменський район. Левченківська сільська рада, заплава р. Олава.	Територія, на якій мешкають рідкісні види тварин (байбак) та зростають рідкісні види рослин (пальчатокорінник, тощо).
75	„Калнишевський гай”, пам'ятка природи	Роменський район, с. Пустовійтівка.	Закладений гай в 2005-2006 рр. з типових деревних порід Лісостепової зони, присвячений гетьману Калнишевському.
76	„Чеберяків валун”, пам'ятка природи	Роменський район, Глинські сільська рада, за околицею с. Чеберяки.	Камінь-валун, що є свідком перебування у нашому краї Дніпровського льодовика.
77	„Новогребельський”, заказник	Роменський район. Новогребельська, Гудимівська, Ярошівська сільські ради. Заплава р. Сула.	Серед водно-болотних угідь середньої течії річки добре збережений рослинний і тваринний світ на площі близько 500 га.
78	„Ведмежівський”, заказник	Роменський район, Рогинська сільська рада, заплава р. Ромен навпроти с. Ведмеже	Відпрацьовані торф'яники, що являють місцем збереження популяцій тварин.
79	„Дуби Вікашевича”, пам'ятка природи	м. Ромни, мікрорайон „Монастирщина”, вул. Щучки.	Сім вікових дерев дуба звичайного, що мають історико-культурне значення.
80	„Скіфські кургани”, пам'ятка природи	Роменський район. Басівська сільська рада. Вздовж правого берегу р. Сула.	Степова рослинність на „Старій могилі”, ряді інших безлісних курганах і на Басівському городищі, що водночас мають історико-культурне значення.
81	“Ворожбянський”, розширення території заказника	Сумський район. Низівська сільська рада. Квартали 23, 24, 27-30, 32-37, 39, 40, 42-44, 46, 47, 49-51, 53-56, 59-61, 64-68, 82 лісового масиву ДП „Сумський лісгосп” на площі 1629 га.	Добре збережений лісовий масив на призаплавній піщаній терасі р. Псел на площі 1700 га з рядом рідкісних рослин і тварин.
82	„Дуби на озері Чеха”, пам'ятка природи	м. Суми, південний берег озера Чеха.	Понад 10 дерев дуба звичайного у віці близько 150 років, що водночас мають історико-культурне значення. На території проєктованого парку III тисячоліття.
83	„Дуб Суханова”, пам'ятка природи	Сумський район, с. Суханівка.	Віковий дуб, що водночас має історико-культурне значення.
84	„Крейдяна гора”, заказник	Сумський район, Великочернечинська сільська рада. Лівий корінний берег р. Псел та околиці с. Велика Чернеччина.	Місце поселення рідкісних видів комах на площі 60 га. . На території самовиливне джерело води з водою добрих смакових якостей.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
85	„Лучанський розріз”, пам'ятка природи	Місто Суми, район Тополі. Заліснений правий крутий берег р. Псел з земель ДП „Сумський агролісгосп”.	Розріз палеогенових, неогенових порід на площі 4 га надзвичайно цінний в науковому плані. Водночас має історико-культурне значення.
86	„Мирщина”, заказник	Середино-Будський район. На околиці Середино-Будської міської ради.	Липово-кленово-дубовий деревостан природного походження на площі 50 га. Місце відпочинку населення.
87	“Дубова корна”, заказник	Середино-Будський район. Ромашківська сільська рада. Ліси ДП “Середино-Будський агролісгосп”.	Липово-кленово-дубовий деревостан природного походження на площі 70 га. з рядом видів рідкісних рослин і тварин.
88	“Пигарівська”, пам'ятка природи	Середино-Будський район. Пигарівська і Чернацька сільські ради	Витік р. Свига і прилеглі болотні угіддя з рідкісними видами рослин і тварин на площі 10 га.
89	“Рудня”, пам'ятка природи	Середино-Будський район. Жихівська сільська рада	Річка Свига в середній її течії з рідкісними рослинними угрупованнями, видами рослин і тварин на площі близько 5 га.
90	“Чемеричне”, заказник	Середино-Будський район. ДП “Середино-Будський агролісгосп”. Уралівська сільська рада	Частина типового поліського ландшафту на природній території з рідкісними видами рослин на площі 50 га.
91	”Журавлеве”, заказник	Середино-Будський район. Уралівська сільська рада. Частково ліси ДП “Середино-Будський агролісгосп”.	Лугоболотний масив на площі 240 га з рідкісними видами рослин, серед яких багато занесених до Червоної книги України.
92	“Уралівський”, заказник	Середино-Будський район. Уралівська сільська рада. Частково ліси ДП “Середино-Будський агролісгосп”.	Заплава р. Свига в нижній її течії на площі 430 га з рідкісними видами рослин і тварин. Болотні масиви регулюють водний режим річки.
93	“Журавський” гідрологічний	Середино-Будський район. Журавська, Кривоносівська сільські ради. Частково ліси ДП “Середино-Будський агролісгосп”.	Заплава р. Свига в нижній її течії на площі 400 га з рідкісними видами рослин і тварин. Болотні масиви регулюють водний режим річки.
94	“Страусове перо”, ботанічна пам'ятка природи	Середино-Будський район. Пигарівська сільська рада. Лісовий масив ДП “Середино-Будський лісгосп”.	Ділянка соснового лісу, на якій зростає рідкісна рослина, що підлягає особливій охороні на території області – страусове перо звичайне.
95	“Гутко-Ожинка”, заказник	Середино-Будський район. Уралівська і Жихівська сільські ради.	Комплекс видів рідкісної водної рослинності, що підлягає особливій охороні на території Сумської області, в середній течії р. Свига.
96	“Мирщина”, заказник	Середино-Будський район, на північній околиці м. С.-Буда.	Лісопарк з корінним дубовим деревостаном на площі 50 га, що водночас має історико-культурне значення.
97	“Грабовий гай”, пам'ятка природи	Тростянецький район. Машанська сільська рада. Серед лісового масиву з кв.63, 78 Нескучанського лісництва ДП “Тростянецький лісгосп”.	Унікальний деревостан, у складі якого зростають рідкісні в області дерева грабу звичайного природного походження на площі близько 50 га.
98	“Валентинове”, заповідне урочище	Ямпільський район. Воздвиженська сільська рада. Серед лісового масиву ДП “Свеський лісгосп”.	Сосново-дубовий деревостан природного походження на площі 70 га з видами рослин, занесеними до Червоної книги України.
99	„Свеський гай”, пам'ятка природи	Ямпільський район, смт Свеса.	Дубовий гай, на площі близько 20 га, що водночас має історико-культурне значення. Використовується як місце відпочинку місцевого населення.
100	„Дібрівська”, пам'ятка природи	Шосткинський район, за околицею с. Дібрівка Глазівської сільської ради. На р. Бичиха.	Рідкісні види рослин і рослинних угруповань. Види рослин, занесені до Червоної книги України: пальчатокорінник, коручка.
101	„Івотський”, заказник	Шосткинський район, Ображіївська і Коротченківська сільські ради. Заплава р. Івотка	Рідкісні види рослин і тварин на площі близько 300 га.

№ з/п	Умовні назви об'єктів та їх категорії	Місцезнаходження: район, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі	Коротка характеристика
102	„Глазівський”, заказник	Шосткинський район, Глазівська сільська рада, заплава р. Бичиха	Відпрацьовані торф'яники, що являють собою місце збереження видів тварин.
103	„Глибнянський”, розширення території заповідного однойменного урочища і зміна категорії на заказник	Краснопільський район. Лісовий масив ДП „Краснопільський лісгосп” (кв.68, 78).	Місця зростання рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України. Сфагнове болото з видами рослин, що підлягають особливій охороні.
104	«Слобожанський» - регіональний ландшафтний парк на площі 25 тис. га	Заплава р. Псел і прилеглі лісові масиви ДП «Лебединський лісгосп» і ДП «Лебединський агролісгосп» в Сумському і Лебединському районах.	Збереження природних комплексів в умовах рекреаційного використання території.
105	«Псел» - регіональний ландшафтний парк на площі 20 тис. га	Заплава р. Псел і прилеглі лісові масиви ДП «Сумський лісгосп», ДП «Краснопільський лісгосп», ДП «Краснопільський агролісгосп» і ДП «Сумський агролісгосп» в Сумському і Краснопільському районах.	Збереження природних комплексів в умовах рекреаційного використання території.

ПЛАН

створення та розширення території об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення в Сумській області на період до 2015 року

№ з/п	Умовні назви проєктованих об'єктів ПЗФ, їх категорії, орієнтовна площа	Мета створення або розширення території	Місцезнаходження (райони, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі)
1	«Михайлівська цілина» - природний заповідник на площі 1,5 тис. га	Стабілізація природних процесів і збереження лучно-степової екосистеми.	Територія відділення Українського степового природного заповідника «Михайлівська цілина» на площі 202,48 га і його охоронної зони на площі 780 га на території Катеринівської сільської ради Лебединського району. Ботанічні заказники і пам'ятки природи, степові ділянки на території Лебединського, Липоводолинського, Роменського, Тростянецького, Краснопільського та інших районів на площі близько 500 га.
2	«Подесення» - біосферний заповідник на площі 30 тис. га, з них на території області 20 тис. га.	Збереження унікальних природних комплексів в басейні великої річки України, підвищення до міжнародного рівня заповідності з метою залучення іноземних інвестицій та розширення спектру наукових досліджень.	Річкова долина Десни і її надзаплавна тераса на території Сумської і Чернігівської областей. Територія НПП «Деснянсько-Старогутський» на площі понад 16,2 тис. га, квартали 1-69 Очкинського лісництва ДП «Середино-Будський лісгосп» на площі 2,5 тис. га, заплава р. Свига в Середино-Будському районі на площі 1,1 тис.га.
3	«Ворскла» - біосферний заповідник на площі 35 тис. га.	Збереження заплавних і лісових природних комплексів лісостепової зони в басейні середньої річки України, міжнародне прородоохоронне співробітництво з метою залучення іноземних інвестицій та розширення спектру наукових досліджень.	Територія місць розташування проєктованого НПП «Тростянецько-Ворсклянський» на площі 23,6 тис. га, лісові масиви Тростянецького і Нескучанського лісництв ДП «Тростянецький лісгосп», Охтирського і Хухрянського лісництв ДП «Охтирський лісгосп» в річковій долині Ворскли.
4	«Сеймський» - національний природний парк на площі 53 тис. га	Збереження і створення умов для розселення єдиної на Україні популяції рідкісної тварини, занесеної до Червоної книги України, – хохулі звичайної. Рекреаційне використання території, пов'язаної з історією України.	Річкова долина Сейму в Путивльському, Білопільському, Кролевецькому і Конотопському районах. Територія ландшафтної заказника загальнодержавного значення «Середньосеймський» і регіонального ландшафтного парку «Сеймський». Землі Бунякинського, Новослобідського, Путивльського і Мутинського лісництв ДП «Конотопський лісгосп», лісові масиви ДП «Кролевецьке лісомисливське господарство»
5	«Верхньосульський» - національний природний парк на площі 30 тис. га.	Збереження унікальних природних комплексів середньої річки України. Рекреаційне використання території, пов'язаної з історією України.	Територія гідрологічних заказників «Андріяшівсько-Гудимівський», «Біловодський», «Недригайлівський», «Верхньосульський» та ряду інших в Роменському, Недригайлівському, Лебединському, Білопільському, Сумському і Буринському районах на загальній площі близько 10 тис. га. Лісові масиви ДП «Роменський лісгосп» на площі 16 тис. га, землі ДП «Лебединський лісгосп» та дочірніх підприємств «Суми ОКАП» в річкових долинах Сули і Терену.

№ з/п	Умовні назви проєктованих об'єктів ПЗФ, їх категорії, орієнтовна площа	Мета створення або розширення території	Місцезнаходження (райони, сільські ради, населені пункти, заплави річок, землекористувачі)
6	«Банний яр» - природний заповідник на площі 4 тис. га.	Збереження корінних липово-кленово-ясеново-дубових деревостанів з притаманним їм рослинним і тваринним світом.	Територія ботанічного заказників «Банний яр», «Лунарієвий», «Битицький» та інших заповідних об'єктів в Сумському районі на загальній площі близько 1,5 тис. га; ліси Могрицького лісництва ДП «Сумський лісгосп».
7	«Трудове братство Н.Н. Неплюєва» - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення на площі 45 га	Збереження спадщини унікального трудового товариства кінця 19 початку 20 ст., побудованого на принципах соціальної рівності і справедливості.	Територія парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Воздвиженський», лісових насаджень ДП «Ямпільський агро лісгосп» та об'єктів, що мають історико-культурну цінність.
8	«Олине болото» - ботанічна пам'ятка природи на площі 11 га	Збереження унікального сфагнового болота.	За околицею с. Олине Воздвиженської сільської ради
9	«Шосткинський» - національний природний парк на площі 11 тис. га.	Збереження унікальних водно-болотних комплексів в басейні великої річки України.	Заплава р. Десна і її притоки - Шостки, Івотки, Обести в Шосткинському і Ямпільському районах.